

BIS

CD-13 STEREO

Carl Jonas Love Almquist

Drömmar och fantasier

Dreams and Fantasies

Solveig Faringer, soprano

A BIS original dynamics recording

ALMQVIST, Carl Jonas Love (1793-1866)

1	Det doftar i Sätras skog (Kerstin Åberg)	2'47
2	Uppwaknandet	5'49
2/1 a.	(Solveig Faringer, Gunilla von Bahr)	3'07
2/2 b.	(Solveig Faringer, VE, LKK)	1'21
2/3 c.	(Solveig Faringer)	1'18
3	Ängelns kallelse (LKK)	1'49
4	Än var det... (Ingvar Kjellson)	0'33
5	Songe I. Den lyssnande Maria (Solveig Faringer)	1'28
6	Songe XVI. Marias häpnad (Solveig Faringer)	0'51
7	Songe XL. Barnens böñ (BK)	0'50
8	Marie Louise (Solveig Faringer, Kerstin Åberg)	3'40
8/1 a.	Sentens	0'06
8/2 b.	Marie Louise	3'33

9	Songe XXV. Grafwen (Solveig Faringer)	1'08
10	Stolt kungen står i hermelin (Ingvar Kjellson)	0'24
11	Songe XXIV. Hwarför kom du på ängen? (Solveig Faringer)	0'56
12	På ängen 12/1 a. Sentens (Ingvar Kjellson) 12/2 b. På ängen (Kerstin Åberg)	1'41 0'04 1'37
13	Songe XI. Loys (LKK)	2'11
14	Songe XLVI. Arrasmiha smultronplockerska 14/1 a. (Ingvar Kjellson) 14/2 b. (Solveig Faringer, LKK)	4'13 3'28 0'44
15	Vem är väl den på jordens vida rymd (Ingvar Kjellson)	0'50
16	Är icke hösten skön? (Ingvar Kjellson)	1'40
17	Fader, o säg mig (LKK)	2'18
18	Songe XX. Ojanima (Solveig Faringer)	0'49

19	Songe XV. Hjertats blomma (Solveig Faringer)	1'39
20	Songe XVII. Rafael och Orni (Solveig Faringer, Gunilla von Bahr)	0'51
21	En måne, dock (Ingvar Kjellson)	0'30
22	Songe XXVI. Du går icke ensam (Solveig Faringer)	0'52
23	Vendelas lockar (Kerstin Åberg)	2'31
24	Men... var är då ert slott beläget? (Solveig Faringer, Ingvar Kjellson)	0'24
25	Drömmarnes sång (LKK)	2'44
26	Songe VI. Herdarna i Chamouni (Solveig Faringer, Gunilla von Bahr, VE)	1'17
27	Songe XIV. Häxan i konung Carls tid (Solveig Faringer, Robert von Bahr)	0'54
28	Songe XLII. Dianoras klagan (Solveig Faringer)	1'31

[2] Songe XLVIII. Sullivan och Vallivan		7'23
29/1 a. (Ingvar Kjellson)		3'53
29/2 b. (Solveig Faringer)		2'31
29/3 c. (Ingvar Kjellson)		0'56
[30] Songe XLIX. Jem (LKK)		2'04
30/1 a. Vandringssången		1'17
30/2 b. Festlig dans kring Nordstjernans grafkulle, under unison sång i chorus af hela folket		0'46
[31] Om så det skulle hända (Ingvar Kjellson)		0'22
[32] Songe L. Werldens slut (Solveig Faringer, Alm Nils Ersson, Kerstin Åberg)		1'51

Solveig Faringer, sång (voice), recitation

Ingvar Kjellson, recitation

Kerstin Åberg, hammarflygel (fortepiano)

Gunilla von Bahr, flöjt och altflöjt (flute, alto flute)

Alm Nils Ersson, fiol (violin)

Vokalensemble (Vocal Ensemble): **Solveig Faringer, Bodil Asmussen Helldén, Daniel Helldén** (VE)

**Lidingö kammarkör (Lidingö Chamber Choir); dirigent
(conductor) Daniel Helldén (LKK)**

**Klass 5a, Saltängens skola (Class 5a, Saltängen
School); dirigent och organist (conductor and organist) Anders-
Per Jonsson (BK)**

INSTRUMENTARIUM

Fortepiano signed Conrad Graf, Vienna c. 1829

Piano technician: Greger Hallin

Organ built in the 1840s by Per Zacharias Strand

Flute: August Richard Hammig, Markneukirchen, Germany

Alto flute: Werner Wetzel, Berlin

Violin: Vincentius Postiglione

SOURCES

C.J.L. Almqvist:

Törnrosens Bok (1839 & 1849 editions)

Fria fantasier för Piano-forte (1847-48, 1970)

Armodets Son published by Folke Isaksson (1972)

En rikt utrustad människa

Om Carl Jonas Love Almqvist som en motsatsernas man har det talats mycket och länge. Själv är han inte utan ansvar för spekulationerna och mytbildningen kring sin person. I ett av de viktigaste brev Almqvist skrev spaltar han upp sig själv i "Inbillningskraft" och "Förnuftighet". Hade han bara ägt det ena, skulle han ha haft en dominerande ställning — och därmed en tryggad försörjning — i de konservativa romantikernas krets (anförd av professor Atterbom) eller bland de nyttoinriktade liberalerna (med tidningskungen och stearinfabrikanten Hierta i spetsen). Som det nu var, hamnade han mellan två läger, fri men fattig och "ensam som en eremit".

I ett annat sammanhang kallade Almqvist motsatserna inom sig för motsägelser; de var "öräkneliga, och några af djupaste och oförklarligaste slag". En så komplicerad och gåtfull person tilldrog sig naturligtvis uppmärksamhet, och den har inte avtagit med åren. Här är alltså en man som inte går att reducera till en formel eller som kan fångas i ett kritiskt strålkastarljus! Under ett halvt århundrade efter landsflykten 1851 framstod denna sammansatthet mest som oroande och skandalös. Hos Carl Jonas Love Almqvist fanns det någonting som inte stämde. I efterhand erinrade sig triumferande ovänner och besvärade f. d. vänner olika tillfällen, då en spricka blivit synlig i karaktären och en avgrund hade skyntat.

I en av minnesbilderna framkallas en spökfigur med "skugglikt snabba, tysta rörelser" och kritblekt ansikte. Betraktad i profil kunde diktaren rentav likna "en gnagare, en mullvad". (Den som minns honom så är Ellen Keys far Emil, liberal politiker. Han hör långt ifrån till de illvilliga vittnena men var inte opåverkad av den allmänna meningen bland s.k. anständigt folk om mannen som lämnat all anständighet bakom sig). Tidigare hade ljuset kunnat falla på ett annat sätt över törnrosskaldens panna. En ung malmöbo, son av ett köpmanshus, träffar en dag i augusti 1840 Almqvist på ångbåten till Lübeck och kastar ned dessa intryck i sin dagbok: "Han är af medelmåttig storlek, har ett behagligt, men manligt utseende, hög panna, lifliga ögon och en något krökt

näsa. Ur hans väsende framlyser fasthet och lugn i förening med anspråkslöshet och glädighet." Bilden kan inte förväxlas med Frankensteins.

På sistone har det som bekant uppstått en viss osäkerhet i skuldfrågan. Skulle anklagelserna för urkundsförfälskning och giftmordsförsök ändå ha fog för sig, finns det numera många förmildrande omständigheter att anföra. Betraktar man livsverket, reduceras förbrytelsen till en bock i marginalen, en biografisk egendomlighet. Trots detta har föreställningen om Almqvist som en dubiös gestalt släpat med in i vår tid. I skolans böcker är han fortfarande en personlighet med en ödesdiger splittring. Det onda som sker honom är en följd av diktarens egen brist på verklighetssinne och balans. Katastrofen finns föregripen i personlighetsbilden.

Detta nedlätande psykologiseringe är, vad jag förstår, delvis betingat av den moraliska förkastelsedom som uttalades över Almqvist efter hans flykt ur riket. Ett eko av skallet kan uppfattas i följande formulering ur en samtida lärobok i svenska för gymnasiet: "Misslyckandena berodde inte endast på att hans målsättning var så verklighetsfrämmande utan kanske främst på bristerna i hans personlighet."

Bleknad sitter alltså stämpeln kvar. Att den visat sig så hållfast beror inte på att de brott den förbrytlige efterlystes för var oförlåtligt grova. En sådan brutal utstämpling drabbar normalt inte den som bryter mot strafflagen, ty för honom finns det preskriptionstid och glömska. Almqvists verkliga brott var att han angrep och ifrågasatte de värderingar som lag och samhällsmoral vilade på. Brottet var politiskt.

Hos Almqvist finns det mycket, det är sant, som inte tycks gå ihop. Han lever både i dagsljuset och i drömmen. Han motsäger sig själv och förefaller ofta undanglidande, han försvinner i ett skogsdunkel eller i metafysisk solrök. Han har en tendens att driva iväg med sina "inbillningar" och infall, så att man inte riktigt vet, hur många av de slutsatser som blixtlikt infinner sig i hans medvetande som man skall ta på allvar.

Om man irriteras av denna trolöshet, bör man tänka på att Almqvist ofta rörde sig i ett ingenmansland utan hållpunkter. I de flesta frågor var han långt före sin tid. Han hade snillrika aningar och såg nya utsikter öppna sig. Han hade goda aningar och såg mänsklighetens frigörelse som ett eldsken vid horisonten. (Inte onda aningar som Swift eller Baudelaire.) Han kunde tala enklare än någon diktare om skapandets villkor, barnafromt, så här: "Min hand var varm, och jag målade." Men han var också, som Rilke, medveten om det skönas hemliga kärleksförbindelser med det demoniska. Också i den himmelska och jordiska exotism som talar med så underliga tungor på många av hans sidor, bl. a. i "Songes", finns det en underström av passion. Samtidigt visste denne författare att, som det stod i ett av de förstående eftermälen, "bringa till fullkomlig klarhet de djupaste sanningar och det mest invecklade tanketrassel". Under hans trollspö kunde "sjelfva abstraktionens torraste platser" bli till "grönskande ängar".

Motsatserna finns där, i verket och personligheten. De är väl belysta, men de utgör inte hela sanningen. I stället för att tala om Almqvists olyckliga "kluvenhet", borde vi tala om den stora spänvidden i hans skapelse. I dag framstår Carl Jonas Love Almqvist som en mycket rikt utrustad människa. Han går inte att förvandla till ett nationalmonument, lyckligtvis inte, men han är snarare outtömlig än outgrundlig.

Folke Isaksson

Solveig Faringer har studerat sång för Dagmar Gustafson och Ove Meyer-Leegard i Stockholm och har genomgått Operahögskolan (Statens Musikdramatiska skola). Hon är en ovanligt mångsidig artist likaväl hemmastad på operascenen som Lieder-interpret och oratoriesångerska. På operascenen har hon kreerat ett stort antal roller med spänvidd från Händel och Vogler till Blomdahl och Werle. Solveig Faringer är en framstående romanssångerska. Hon har förvärvat ett särskilt rykte för sina tematiska program, något som gjorts möjligt genom hennes stora språkliga begåvning och

litterära intresse. Hon har haft ett nära samarbete med flera samtida tonsättare som i henne funnit en spännande och tekniskt anpassningsbar uttolkare av nya idéer. Solveig Faringer framträder ofta i de stora traditionella verken inom kyrkomusiken (Bach, Beethoven, Brahms, Schubert, Mozart, etc.). I kombination med sin sångkarriär bedriver Solveig Faringer sina litterära intressen. Ett exempel är denna Almqvistproduktion där hon gjort såvälv urval av text och musik som programsammanställning.

Ingvar Kjellson är en av de förnämsta skådespelarna i sin generation. Han har varit knuten till Dramatiska teatern i Stockholm större delen av sin karriär, men har därutöver t.ex. varit engagerad av TV-teatern under dess nyskapande period på 1960-talet. Ingvar Kjellsons stora musikintresse har bl.a. yttrat sig i att han studerat sång, samt att han undervisat vid Operahögskolan och även regisserat opera.

Kerstin Åberg har studerat piano vid Musikhögskolan i Stockholm för Gunnar Hallhagen och senare för Alexander Liberman i San Francisco. Hon har gjort sig känd som en mycket skicklig kammarmusiker och romansackkompanjatör.

Just how much Almqvist's childhood was affected by contemporary events we cannot know. But he grew up in a period of great turbulence in the shadow of the French Revolution and the Napoleonic campaigns and we know that his highly enquiring mind was very much concerned with the topics of the time. Critics claim that Almqvist is unusual in being torn between the high Romantic and the nascent liberalism with its interest in 'realism'. This is certainly reflected in his literary output.

Radical, even shocking ideas are normal among young intellectuals. Almqvist is unique in having put into practice what other young men only dream about. Convinced of the superiority of life in the country — convinced too of the need for the nation's spiritual and physical renewal — he resigned from a position in

the civil service, moved to the country and married an uneducated country girl. A year later, disillusioned by the countryside and disappointed in his wife, he was back in Stockholm where he took a position as headmaster of a school and threw his remarkable energies into teaching and writing schoolbooks.

Spurred on by a desire to rid the world of 'millennial falsities' he wrote a novel pleading for a relationship between man and woman characterized by freedom and equality. This made his tenuous position in Sweden even shakier and he was now seen as a demonic rebel against all that was divine and human.

By 1851 he had failed to gain a chair in modern languages at one of Sweden's two universities, a position which he seems to have deserved. He had also been ordained a clergyman of the Swedish church and failed to get any position other than that of army chaplain. He was next heard of in the U.S.A. and it is rumoured in Sweden that he had run away from justice, having committed theft, forgery and having attempted to poison a money-lender with arsenic!

Yet though life was mostly difficult and dark and though Almqvist received scant recognition for his literary genius during his lifetime, the impression we receive from listening to this programme is of light, of delight, of wonder at the wonders of creation. Almqvist commented in a letter to the author Vendela Hebbe: 'It is generally imagined that to produce the most delicate and beautiful compositions in Poetry and Music, one needs beautiful, calm and delightful surroundings, inspiring or entertaining fantasies. I have experienced exactly the reverse.' Almqvist maintained that he knew practically nothing of musical theory. But he also considered that he had an infallible ear for fitting melody to text. And some of the lovely songs recorded here certainly vindicate this view.

Did he put arsenic in the money-lender's porridge? Was he guilty of forgery? We cannot know. But that he left behind him some of the most 'innocently' beautiful marriages of image and cadence is evident from the programme on this record.

Solveig Faringer studied singing with Dagmar Gustafson and Ove Meyer-Leegard in Stockholm as well as attending the National Opera College. She is an unusually versatile artist, equally at home in the opera house, as a recitalist and in oratorio. On the opera stage she has created rôles in numerous new productions ranging from Handel and Piccini right through to the present day. Solveig Faringer is a noted Lied interpreter. She has gained a special reputation for her thematic programmes, something made possible by her prodigious linguistic skills. She has worked closely with a number of contemporary composers who have found in her an adventurous and technically adaptable interpreter of new ideas. Solveig Faringer is frequently to be heard in the major landmarks in church music (for example Bach, Ludwig van Beethoven, Brahms, Schubert, Mozart). Solveig Faringer combines her career as a singer with literary activities such as this Almqvist programme which she researched, selecting the texts and music as well as coordinating and producing the recording.

Ingvar Kjellson is one of the foremost actors of his generation. Besides his appearances at Sweden's Royal National Theatre he has also made a pioneering contribution to televised drama when this was a new and artistically vital phenomenon. Ingvar Kjellson has a great love of music, has studied singing, taught at the national Opera College and has produced a number of operas.

Kerstin Åberg studied the piano at the National College of Music in Stockholm with Gunnar Hallhagen and afterwards with Alexander Liberman in San Francisco. She has since established a reputation as a prominent chamber musician and accompanist.

---

1 Det doftar i Sätras skog

2 Uppwaknandet

2/1 a. Jag vaknade och såg mig vara i en skog. Huru har jag kommit hit? tänkte jag. Jag låg ju sjuk på mitt läger inne i min mors lilla kammare, och det sista jag minns, är huru hon satt gråtande vid sin sons bädd.

Hvilka träd? hvilka ljuft doftande löf omkring mig? och ett sken emellan dem, så fridfullt, så klart, så upphöjd af sjelfva den svalkande skuggan rundtomkring. Och jag är ju alldelers frisk nu?

Jag såg att det var morgon. Den mildaste grönska glimmade över marken, men jag tyckte att alla qvistar och stammar voro vackrare än nånsin förr.

Jag tänktes på min moder, jag önskade henne hos mig i lunden, jag ihågkom hennes bild, huru hon stått bredvid mig och sett sörjande på sitt lilla barn. Hvarföre är hon icke också här?

Jag tänktes gå till vår källa, hvarifrån jag var van att hemta vatten hem till oss hvor morgon innan jag blef sjuk.

Jag återfann min gångstig till källan: gräset vid den var så friskt. Det var skönare och högre omkring mina fötter än nånsin.

Jag gick på min stig genom lunden, och jag såg ofvanför i rymden två hvita skyar fara fram öfver trädens toppar: snart såg jag dem icke mer. På afstånd hörde jag vattnets ljud: det hoppade utför berget ned i rännilen till min källa: jag igenkände allt. Men ljudet var

1 Scent of the Sätra Woods

2 The Awakening

2/1 a. I awoke and saw that I was in a wood. How do I come to be here, I thought. I was lying ill in my mother's little room and the last thing I recall is how she was sitting weeping at her son's bedside.

What are these trees, these sweetly scented leaves all around me? And the light in between them, so peaceful, so clear, so elevated by the cooling shade all around. And now I am quite cured?

I saw that it was morning. The most delicate greenery shimmered on the ground but it seemed to me that the twigs and tree-trunks were more beautiful than ever before.

I thought of my mother. I wished that she was with me in the glade. I remembered her picture, how she had stood beside me and had gazed sorrowfully at her child. Why is she not here too?

I thought of going to our spring from which I used to fetch water every morning before I fell ill.

I found the path to the spring. The grass beside it was so fresh: prettier and longer round my feet than ever.

I followed the path through the glade and above me in the sky I saw two white clouds pass over the tops of the trees. Soon I could no longer see them. In the distance I could hear the sound of water. It cascaded down the mountain along a little rill to my spring.

klarare än jag förr hört, och jag undrade.
Jag började sjunga. Det hade jag ofta gjort när
jag gick genom skogen efter vatten. Men nu
hörde jag en ton, som jag sjelf icke sjungit förr,
och jag började sjunga efter den. Då tyckte jag
att jag begynte höra två andra röster, som
sjöngo jemte mig, och ändå såg jag ingen vid
min sida.

Jag blef så glad och fri. Jag är då icke ensam?
Och likväl såg jag icke de tvenne, som sjöngo
jemte mig, men jag hörde deras ord med mina.
Den höga luften, hela den stora trakten
instämde småningom i ljudet; men så varsaamt,
så ömt, att ej såra den fina himmels glas, som
sken överträden. Så lät sången:

Everything was familiar. Yet the sounds were
more distinct than I had previously heard and
I became curious. I started to sing. I had often
sung while walking through the wood to fetch
water. But now I heard a note which I had not
sung before and I started to sing it. Then I
seemed to hear two other voices singing with
me and yet I could not see anyone by my side.
I felt happy and free. Then I am not alone? Yet
I was unable to see the two people singing
beside me though I could hear their words
mingling with mine. The pure air, indeed the
whole neighbourhood gradually tuned in to the
sound; yet so warily, with such tenderness so
as not to damage the fine glass of heaven that
shone above the trees. This was the song

2/2 b. Källans klara sorlande sakta susning
hör!

Himmelska, höga solens strålar le mellan
löfven:

Tystnen, lyssnen, naturen sjunger Skogarnas
sång.

2/3 c. Jag kom till min källa. Jag knäföll för att
hemta upp vattnet. Jag glömde att jag nu hade
intet käril med mig att båra uti. Men jag såg
min bild i källan och jag förskräcktes! Jag var
så vacker. Jag sade till mig: hvad visar mig
vattnets spegel i dag? Icke är detta jag?

Då hörde jag en röst ifrån den innersta lunden,
det lät som en hviskning till mig, men min
moders var icke stämman. Hvem ropar mig?
sade jag; är det du, min moder?

2/2 b. Hark to the clear rising, slowly sighing
spring!

The rays of the high sun smile, heavenly,
between the leaves.

Be silent, harken, nature is sounding the song
of the woods.

2/3 c. I came to my spring. I knelt to fetch
water. I forgot that I had nothing with me in
which to carry water. But I saw myself
mirrored in the water and I was appalled. I
looked so handsome. I said to myself: what
does the watery mirror show me today? Surely
that is not me?

Then I heard a voice from deep within the
glade. It sounded to me like a whisper; but it
was not my mother's voice. 'Who is calling me?'
I asked: 'Is it you, mother?'

Men rösten svarade: dig kallar nu din Fader.
Stå upp och kom in under tälten till oss i vår
glädje. Ty du lefver nu.
Då först förstod jag, att jag hade dött. Jag gick
in till dem under deras hvita tabernakel, och
jag hörde deras sånger.

3 Ängelns kallelse

Så saude Ängelen: "Kom hit till lugna viken —
Du skall få se vår båt med så ljusblåa segel på.

Vi skola segla bort till ett land, der du skall få
bo.

Guds ögons eld der lyser oss, ser på oss, älskar
oss:

der skall du blifva en blomma, du.

Der skall du blomstra så skön,
svalt andas i en park så grön.

Herrans ljufva himlahustru du skall blifva.

I Herrans lustträdgård skall du bo;
der skall du vara i evigt hem: evigt hem."

4 Ån var det...

Ån var det den fromma, landliga flickan
Maria, ännu icke förmäld med Josef, som, då
hon under vandringen i en dunkel lund känner
sitt inre gripas af musikens andar, tycker sig
höra toner från rena änglars mun, faller på
knä dervid, och ur djupet af himmelsk enfald
utropar för sig sjelf: "Herre Gud, hvad det är
vackert..."

But the voice answered: 'your Father is calling
you. Get up and come in beneath the tent to us
in our joy. For you are alive now.'

Then I realized that I had died.
I went in to them beneath the white tabernacle
and I listened to their songs.

3 The Angel's Call

Thus spake the angel: 'Come to the calm cove —
You will see our boat rigged with sails of lightest
blue.

We shall sail away to a country where you shall
live.

God's fiery eyes will shine upon us there, will
look upon us and love us:

There you shall become a flower.

There shall you bloom so keen
and breathe in a park all green.

You shall be the Lord's winsome, heavenly wife.

You shall live in the Lord's paradise;
eternally at home there: eternally.'

4 Then it was...

Then it was the pious, country girl Mary, not yet
married to Joseph, who while walking in a dark
grove finds herself invaded by the spirits of
music, seems to hear the purest tones from the
mouth of an angel, falls to her knees and from
the very depths of her heavenly simplicity cries
out to herself: 'Lord God, how lovely it is...'

5 Songe I. Den lyssnande Maria

"Herre Gud, hvad det är vackert,
att höra toner af en salig ängels mun:
Herre Gud, hvad det är ljufligt,
att dö i toner och i sång.
Stilla rinn, o min själ, i floden.
I dunkla himmelska purpurflooden:
Stilla sjunk, o min sälla ande,
I Gudafamnen, den friska, goda."

6 Songe XVI. Marias häpnad

Lammen så hvita på ängen beta;
men barnet Jesus utmed dem går.
Häpen Maria stannar och ropar:
"Jag ser en stråling omkring barnets hår!"

7 Songe XL. Barnens bön

Gud, som hafver barnen kär,
Se till mig, som liten är!
Hvart jag viker eller vänder,
Står min lycka i Guds hand,
Står min lycka i Guds hand.
Hur jag fiker,
Hvart jag länder,
Står min lycka i Guds hand.

8 Marie Louise

8/1 a. Nu skall min voile jag taga
Och bort alla sorger jaga....

5 Songe I. Listening Mary

'O Lord God, how lovely it is to hear
the music of a blessed angel's voice.
O Lord God, how lovely to die
to music and to song.
Flow gently, O my soul, in the river,
in the dark heavens' purple flood:
Sink gently, O my blessed spirit
into God's embrace, living and good.'

6 Songe XVI. Mary's Astonishment

White lambs graze upon the meadow
and the child Jesus walks with them there.
Mary, astonished, stops now, exclaiming:
'I see a halo around the child's hair'.

7 Songe XL. The Children's Prayer

God who holds all children dear,
I am little, so be near.
Where I go and where I turn,
Happiness is in God's hand.
Happiness is in God's hand.
What I do
and whither yearn,
Happiness is in God's hand.

8 Marie Louise

8/1 a. Now my veil I shall take
And all my cares eradicate....

[9] Songe XXV. Grafwen

Ring, ring, ring, ring klocka i tornet!
 Nu bärä de mina sista blomster i graf:
 Min dotter i graf!
 Jag skulle hafva gått förut.
 Men för mig är det ej slut.

[10] Stolt kungen står i hermelin

Stolt kungen står i hermelin, med guldbrokad
 och fransar,
 juvelprydd sitter Drottningen, med diadem och
 kransar,
 kring dem går Knektar, morskt och vilt, starkt
 lysande i pansar;
 men Folket åt dem alla ler, och kring sin
 majstång dansar.

**[11] Songe XXIV. Hwarför kom du på
 ängen?**

“Hwarför kom du hit i qväll, säj?” —
 Jag kom hit att träffa dej. —
 “Går du åter bort i qväll, säj?” —
 Nej, jag går ej bort från dej. —
 “Blir du hela natten qvar, säj?” —
 Jag blir qvar i natt hos dej.
 Nu skola vi våra välmär välma:
 Skönare hö har ingen på äng.
 Rödaste rosor med räfsan räfsa,
 Det skola vi till en sång.
 Tag mig i hand, se så, ska’ vi bärä!
 Skönare hand har ingen på äng.
 Nej, nej saktare, plocka vackrare!
 Lägg allt gräs med ans —
 på det skola vi, skola vi ta en dans, en dans!

[9] Songe XXV. The Grave

Ring, ring, ring, ring, bell in the tower!
 Now they carry my final flowers to the grave:
 My daughter to the grave!
 Before her yet I should have gone.
 Alas, my end has yet to come.

[10] Proud King in Ermine Robed

Proud king in ermine robed,
 set off with gold brocade
 And queen bejewelled on her throne
 with diadem displayed
 And round them soldiers brave and wild
 in armour bright arrayed.
 And all the people cheer them on
 for now is Mayday made.

**[11] Songe XXIV. Why Came You to the
 Meadow**

‘Why came you here tonight, say?’
 I came here to see you.
 ‘Are you going away tonight, say?’
 No, I shall not depart from you.
 ‘Will you stay throughout the night, say?’
 I shall stay the night with you.
 Now we shall bind our sheaves:
 No one’s meadow has sweeter hay.
 And reddest roses with a rake shall rake.
 And thus shall make a bed to lay.
 Now take my hand and we shall carry.
 No meadow has a hand as fair.
 No, no, slower pluck the fairer.
 Lay the grass at a glance —
 For on it we shall, we shall dance!

[12] På ängen

12/1 a. Gossar och flickor hoppa och dansa

[13] Songe XI. Loys

Länge gick jag på ängen fåfängt, och ingen blomma der fägnade mig.

Skall jag ej nänsin träffa på ängen något som kan fägna mig?

Slutligen såg jag, o vid en tufva,
der stod i ljufva blad en underfull ros.

Rodnande blyga blomma! jag sade, dig vill jag plocka!

Doftande kalkens ånga jag genast andades.
Gift bar knoppens blad;

Stilla vissnar jag; Stilla vissnar jag! Vissnar jag!

[14] Songe XLVI. Arrasmiha smultronplockerska

14/1 a. Den sköna, men osynliga Rosaronchis hade, under sin gång genom skogen Grajos i Guadarramabergen, med en stöt av sin lilla tåspets skapat en brunn i turkos-hällen, för att dermed göra nejdens folk en glädje. Alla oskyldiga ögon sågo i brunnen den klaraste mjölk; och när årliga vallhjon upphemtade den med obrottliga händer, fingo de derofvanpå den ypperligaste grädde. Men alla skurkar och andra nedrige, som kommo dit, kunde i brunnen omöjligt finna annat än det båskaste tjärvatten.

Detta är orsaken, hvarföre inga skälmar trifdes i Guadarramas skogar, emedan de fruktade för trolldomen. Men desto flera

[12] On the Meadow

12/1 a. Boys and girls skip and dance.

[13] Songe XI. Loys

Vainly I walked in the meadow and no flower pleased me.

Shall I ever find in the meadow something to please me?

At last I espied, O by a tussock,
a wonderful rose, lovely in leaf.

Shy, blushing bloom! I said, thee would I pluck!

And at once I breathed the fragrance of its chalice.

But the petals bore poison;
Quietly I wither; quietly wither! I wither!

[14] Songe XLVI. Arrasmiha, Picker of Wild Strawberries

14/1 a. While walking through the forest of Grajos in the Guadarrama Mountains, the lovely but invisible Rosaronchis had created a well in the turquoise rock with the merest touch of her toe and thus had benefitted the people of the neighbourhood. Every innocent saw in the well the purest milk. And when honest herders fetched it up with innocent hands they found on top the finest cream. But all villains or dishonest persons who came to the well found nothing but the bitterest tar-water.

This is the reason why no rogues felt at home in the forests of Guadarrama, for they were afraid of spells. But all the more handsome

vackra gossar blåste der på sina kohorn; och
huru många täcka vall-flickor knäböjde vid
källan för att dricka mjölk, säger icke en gång
Herrera i sin Spanska historia, så utförlig hon
än är.

Har herr Hugo hört talas om den lilla
torparflickan Arrasmiha? Hon var, såsom jag
tror, tretton år vid denna tid; och hon gick med
begge sina små bröder att plocka bär i skogen.
Hennes elaka stjufmoder ville hafva dessa bär
att sälja åt konungen i Madrid, emedan
skönare smultron, hallon, blåbär och hjortron
ingenstädes växte. Men Arrasmiha och hennes
bröder, som ingen mat fingo hemma, brukade
äta sig mätta af bären kring Rosaronchis'
källa; och kommo derföre i stället alltid hem
med tomma korgar, emedan de ingenting
samlat. Fördenskull fingo de bannor af sin
moder. Arrasmiha drömde en natt, att hon
borde sjunga över Rosaronchis' mjölk och
grädde, innan hon med sina bröder förtärde
den jemte bären vid brunnen i skogen; så
skulle af den sången hända, att hennes korgar
blefve fulla ändock, och hon hafva andra bär
hem till sin moder; derest nemligen hon kunde
sjunga så, att skogsråen rundt omkring tyckte
om hennes visa. Detta skulle hon upptäcka, om
Rosaronchis sjelf gjorde visan till sin. Men
detta gjorde hon, om hon lät sin skogsrå rundt
omkring i bergen falla in i visan, mot slutet,
och deraf göra en stor frisk chorus, så glad, att
alla Guadarramas poplar dalrade.

När torparflickan vaknade, gret hon; ty hon
tänkte: "det sker väl aldrig, att så mycket godt
och en så stor nåd vederfares mig och mina

young men blew on their cowhorns there. And
not even Herrera, thorough though she is in
her Spanish history, relates how many lovely
maidens knelt at the well to drink milk.

Has my Lord Hugo heard tell of the little
cottage-girl Arrasmiha? She was, I believe,
thirteen at the time. With her two small
brothers she went to pick berries in the forest.
Her spiteful stepmother wanted the berries to
sell to the king in Madrid, for nowhere else
were finer wild strawberries, raspberries and
cloudberies to be found. But Arrasmiha and
her brothers, who received no food at home,
ate up the berries near Rosaronchi's well. And
thus they always came home empty-handed.
And their mother cursed them. One night
Arrasmiha dreamed that she should sing over
Rosaronchi's milk and cream before she and
her brothers ate it with their berries in the
forest. Then her song would cause the baskets
to be filled again and she would have other
berries to take home to her mother. If, namely,
she could sing in such a manner that the
fairies in the forest liked her song and
Rosaronchis herself accepted the song as her
own. And she would succeed if she let her
fairies round about in the mountains join in
the song towards the end and make a lively
chorus, a happy chorus so that all the poplars
in Guadarrama trembled.

When the cottage-girl awoke she started to
weep. For she thought: 'Never can such
goodness be granted to me and my brothers!'

bröder!" Men när hon kom till skogen med dem, glömde hon all sin sorg, och började sjunga likafullt:

14/2 b. Smultron och hallon sväljer jag med behag. Kom ska' vi äta, plocka och leta! Kom mina bröder! o, här just på tufvorna växa de största vid Rosaronchis' källa, den goda: Hon som så nädigt midt upp i skogen ger oss smultron och grädde! smultron och grädde! smultron och grädde! Känn hur det smakar! Hel, Rosaronchis, Tack för dina bär!

[15] Vem är väl den på jordens vida rymd

Vem är väl den på jordens vida rymd, som njutit smaken
av krusbär och av stora, söta, röda stickelbär,
och som härvid ej ropar ut: jag aldrig smakat
maken!
Mot det en skeppslast dumma apelsiner intet
är.

Själv pomeranser
jag föga anser.
Vad bjuder oss uppriktigt Afrika?
Vad visa kan Amerika?
Vad Asien? vad allt Europa?
Jag trotsar öppet allihop
Men Skandinavien — det är alladar!
Blott Sverige svenska krusbär har...

But when she entered the forest with them she forgot all her troubles and started to sing:

14/2 b. Wild strawberries and raspberries I taste with delight. Come and let us eat, pick berries and search! Come my brothers! O, here on the tusocks the biggest berries grow by Rosaronchis' well. She who so graciously in the middle of the forest gives us wild strawberries and cream! Wild strawberries and cream! Wild strawberries and cream! Come and taste them! Hail, Rosaronchis. Thank you for your berries!

[15] Who in the Whole Wide World

Who in the whole wide world that has tasted gooseberries, big, sweet, red and prickly berries,
and who does not then cry out: I have never tasted anything like it!
A whole ship's load of stupid oranges can't compare.

Even the orange
I disparage.
Really what can Africa offer,
America proffer?
What Asia? Europe what?
I openly defy all that.
But Scandinavia — here I bow!
In Sweden only, Swedish gooseberries grow.

[16] Är icke hösten skön?

Är icke hösten skön? Du, som berömmar våren för dess hoppande, nya rännilar, för dess begynnande blommor, jag gifver dig rätt. Du, som prisar sommaren för dess fulla fägring, ymniga ängar och rika sädesåkrar, jag gifver dig rätt. Men tadlar du hösten, så kom en gång ut med mig att se en skön oktoberdag.

Älskar ditt öga löfskog, så betänk om din blick nänsin mött en så oändlig rikedom af färger, från mörkgrönt till ljusgrönt, blandadt med gult af alla slag, stundom bortdöende ända i grått, stundom flammande i höjden af brandgulhet, nära rödt och purpur. Du svarar med sorg, att du ser en bild af förgångelsen. Förgångelsen? Du känner då icke den ljufva himmel, som ligger i det att förgås på jorden? Pulssarne stanna till frid, ögat klarnar ännu en gång, och slöcknar — för att evigt tändas. Milda, glada, vackra förgångelse! älskvärda höst!"

[17] Fader, o säg mig —

Fader, o säg mig, när får jag komma,
komma till Dig i tonernas hemland?
När skall jag sjunga hos Dig?
Så som de unga får sjunga hos dig?
Väl mången klang omsväfvar mig så grann
från alla land,—
Dock ingen röst har svar i mitt bröst,
ej ljuder som tröst.
Ensam vill jag gå i skogen.
Skogen är så trogen.
Trostfast är fåglarnas qvitter,

[16] Is not Autumn Lovely

'Is not autumn lovely? You who praise the spring for its leaping new streams, for its nascent blooms, you are right. You who praise summer for its fullness, its rich meadows and abundant cornfields, you are right. But if you censure autumn, then come with me and consider a lovely October day.

If your eye loves the leafy woods, consider whether your gaze has ever met such a wealth of colours, from dark green to light green, mixed with yellow of every hue, sometimes dying away to grey, sometimes flaming up in hottest orange, nearly red and purple. You answer sorrowfully that you can see a picture of something perishable. Perishable? Then you know not the heavenly delight which lies in perishing on earth. Your pulse slows, peaceful, your gaze is clear again and then is extinguished — to be relit for eternity. Calm, happy, lovely perishing! Loveable autumn.'

[17] Father, Tell Me

Father, tell me, when may I come,
come to you in the land of music?
When shall I sing in your house?
As the youngsters sing in your house?
Too many sounds surround me from all the world.
Yet no voice is answered in my breast,
sounds not as solace.
I would walk alone in the wood.
The wood is so faithful.
Faithful the twittering birds,

och bäcken så trofast sorlar.
Ack, ni mina lönnars sus!
Så låter i Fadrens hus!
Der tindra så blåa ljus!
Dit hem min håg allt står,
Dit hem går Jag i år.

[18] Songe XX. Ojanima

Herrans Guds änglar gå ut ur sin himmel att
möta den aflidnes ande i friska lunden.

Saligt de sjunga medan de vandra så.
Så låter tonen, om döden de sjunga:
'Döden är rosen ur jordblommans knopp.'

[19] Songe XV. Hjertats blomma

En blomma står i hjertats hem.
Hon har ingen färg ännu;
Herren Gud i himmelen
den blomman har gjort, o Du!—
Blomman stod i hjertats hem,
Hon hade ej färg ännu,
Men av Herren Gud dock
hon hade namnet Törnros.
Rosens törnen såra hjertat.
Då rinner blod derur.
Hjertat frågar herren:
'Hvi gaf du den rosen åt mig?'
Herren himmelskt svarar:
'Blodet utur ditt hjerta färgar
din ros åt dig:
du och ditt hjertas ros då
likna i fägring mig.'

and faithfully murmurs the stream.
Ah you, my sighing sycamores!
Thus sounds in my father's house!
Such blue lights twinkle!
Thither I long, I long
And thither I go this year.

[18] Songe XX. Ojanima

The angels of the Lord leave their heaven
to meet the spirit of the dead in the fresh
grove.

Blessed their song as they wander so.
Thus their song, as of death they sing:
'Death is the rose from the earth-flower's bud.'

[19] Songe XV. Flower of the Heart

A flower is in the heart's own home.
Yet she lacks all colour.
The Lord God in heaven
made the flower, O you!
The flower was in the heart's own home.
Yet she lacks all colour.
But the Lord God gave her the name of the
wild thorny rose.
The thorns of the rose wound the heart.
And blood runs from it.
The heart, asks the Lord:
'Why did you give the rose to me?'
The Lord answers heavenly:
'The blood from your heart stains
the rose for you:
you and the rose of your heart
are like unto me in beauty'.

[20] Songe XVII. Rafael och Orni

Min andes fria ros skänker jag,
skänker jag nu åt dig.
Min andes fromma kyss gifver jag dig! o dig!
Fåglar om oss sjunga.
Hör huru löfven gunga!
Hit ner. Månen ler.

[21] En Måne, dock

En Måne dock, som mitt i natten skiner,
är bättre än en Sol, som redan har gått ner.
På enslig stig jag övergiven går och blåsten
viner;
Jag har ej sol, och ingen måne mer.
Gud han sig förbarme
över mig, den arme!
En liten, liten Måne,
O Herre, du mig lâne!

[22] Songe XXVI. Du går icke ensam

Om bland tusen stjernor någon enda ser på
dig,
tro på den stjernans mening,
tro hennes ögas glans.
Du går icke ensam.
Stjernan har tusen vänner;
Alla på dig de skåda, skåda för hennes skull.
Lycklig du är och säll.
Himlen dig har i qväll.

[23] Vendelas lockar**[20] Songe XVII. Raphael and Orni**

I offer you my free spirit's rose
offer it now to you.
I give you my pious spirit's kiss! O you!
The birds sing for our sake.
Hear how the leaves shake!
And on us smiles the moon.

[21] But a Moon

But a Moon that at midnight shines,
better than the Sun that has set.
Alone on a lonely path I walk and the wind
wines;
I have no sun and no moon yet.
May God forgive
this fugitive.
A little, little Moon
O Lord, your boon.

[22] Songe XXVI. You Walk Not Alone

If of a thousand stars, one looks upon you,
have faith in the star's intention,
faith in her twinkling eye.
You walk not alone.
The star has a thousand friends;
All of them gaze at you, gaze for her sake.
Happy and filled with delight
Heaven holds you tonight.

[23] Vendela's Curls

[24] Men... var är då ert Slott beläget?

- A. Men...var är då ert Slott beläget?
I luften...kors?...I luften, säger Ni?
- B. Det kommer ej stort an på läget,
blott att det är ett ljust och glatt logis.
- A. Dock...komma dit är angeläget?
- B. Så fort jag drömmer, är jag strax därí.

[25] Drömmarnes sång

Allt jag vill glömma,
Allt jag i verlden heligt vill glömma,
Intet berömma:
Blott jag får drömma mig hos min Herre,
Blott jag får drömma mig vara hemma
Hemma hos Honom,
Stjernornas styrka
ack Honom dyrka,
Solarernes glans och
Månarnes ringdans —
Honom ock dyrka
Menniskotårar.
Ljuflight är att tömma
själens flod uti Guds hjertas flod.
Ljuflight är att glömma
själens storm uti Guds sal så god.
Ljuflight är att drömma
huru guld omflyter hjertats blod.
Somna stilla nu.
Skönaste bilder kring om dig,
de skönaste bilder kring om dig får du.
Fri under sömnen själens dufvailar, hemilar:
Stark och öm der hvilar.

[24] But... Where is your Palace to be Found?

- A. But.....Where is your Palace to be found?
In the air...there?...In the air, you say?
- B. Its situation is not so important,
just that it's a bright and cheerful lodging.
- A. But... getting there is important?
- B. As soon as I dream, I am nearly there.

[25] Dream Song

All would I forget.
All the world I would forget,
Would praise nothing: May I just dream myself
with my Lord,
May I just dream myself at home
At home with Him.
And the might of the stars
bows down to Him
The glitter of the Suns and
the patter of the Moons —
And the tears of mankind
bow to him.
Delightful it is to empty
the soul's river into God's heart's river.
Delightful to forget
the soul's storm in God's good hall.
Delightful to dream
of gold flowing round the heart's blood.
Sleep quietly now.
Loveliest visions surround you,
may the loveliest visions surround you.
Freed by sleep the soul's dove hurries
homeward
Strong and tender rests there.

[26] Songe VI. Herdarna i Chamouni

Vinden blåser så sval,
spelar ömt i vår dal:
Här är just mitt behag,
här just stadna vill jag.

[27] Songe XIV. Häxan i Konung Carls tid

Här uppå berget ligga Gummans svarta
knotor:
Hon, som i våras här brann upp på bål.
Nu skall du få höra sagan om röda elden:
höra huru Gumman i bålet satts, att brinna.
Gumman, hon tog hvita stickor af furu.
Men sina stickor satte hon i en mur.
Sakta hon steg till muren och ur stickorna

darrhändt mjölkade hon åt barnena små.
Men utur rika Prestens ko var den söta
mjölken.—
Barnena fingo stå vid Modrens bål.

[28] Songe XLII. Dianoras klagan

Min fågel, jag klagar på dig!
Säg, hvarför, hvarför flög du från mig?
Se, buren har jag ju öppnat?
Och fönstret har jag också öppnat:
säg, hvarför, hvarför då icke älska mig?
O säkert till Riddarens borg
flög fågeln att berätta min sorg.
De sköna handskar, som Riddarn mig gaf —
ack —
hans Borgfru kastat i Murcias haf! —

[26] Songe VI. The Shepherds in Chamouni

Cool the winds blow
soft here below:
This is my delight,
remain here will I.

[27] Songe XIV. The Witch in King Carl's Time

Here on the rock are the old lady's blackened
bones
She who in the spring was burnt at the stake.
Now you shall hear the tale of the red fire,
of how the old woman was set alight.
The old woman took two white sticks of spruce.
She placed her sticks in a wall.
Slowly she moved to the wall and from the
sticks
shakily she milked for the little children.
But the sweet milk was from the rich priest's
cow.
The children needs must watch their mother
burn.

[28] Songe XLII. Dianora's Lament

My bird, I complain of you!
Tell me, why did you fly away?
Look, I have opened the cage?
I have opened the window too.
Tell me then: why do you not love me?
O to the Knight's castle securely
to tell of my sorrow the bird flew most surely.
The fine gloves that the Knight gave me —
alas —
his Wife has thrown into Murcia's sea.

Men jag är utan brott:
o fågel! sjung allt på Riddarns slott.

29 Songe XLVIII. Sullivan och Vallivan

29/1 a. Sullivan och Vallivan voro tvenne
tvillingbröder af normandisk stam, hvilka
medföljt Tankreds söner från Högsta
(Hauteville) till Neopolitanska landet, och der
bistodo Guiscard med ridderliga bragder. De
bäggje norrmännen voro hvarann så lika, att
om de ej klädde sig olika, så kunde ingen skilja
dem åt. De lågo nu med sin härskara i nejden
af Tarent, der de sågo stadens skönaste dotter,
Rosalba Ningi, och älskade henne. Men de
hade besökt henne på skilda tider, då de unno
hennes håg; och de yppade ej sina skilda namn,
eller att de voro två. De begge bröderna, hvilka
höllö hvarann så kåra, som i norden brukas,
ville sämjas på det sättet, att Sullivan skulle
vara hos Rosalba om natten, men Vallivan om
dagen; och att de aldrig skulle ráka med
hvarann tillsamman. Vid sjelfva vigseln,
framme i den stora domens chor, der ljusen
evigt brunno och bredder jetteskuggor omkring
sig, hade så skett, att Sullivan var närvarande
hos bruden under vigselns första hälft;
hvarefter han låtsade en häftig svindel, bad om
orlof att litet aflägsna sig, och gick bort bakom
en stor pelare i kyrkan. Då framträddé
Vallivan till bruden, och erkebiskopen
fullbordade vigseln med honom. Sedan lefvde
de öfver ett år i god sämja så som
överenskommet var; och hon viste af intet, der
hon bodde afsides i sina döda föräldrars slott;
ty hennes tjenare, liksom alla klerker i staden,

But I am without fault:
O bird, sing under the Knight's high vault.

29 Songe XLVIII. Sullivan and Vallivan

29/1 a. Sullivan and Vallivan were two
brothers of Norman parentage who had
accompanied Tancred's sons from Hauteville
to the Neapolitan countryside and there
supported Guiscard with noble exploits. The
two Normans were so alike that if they did
not dress differently no-one could tell them
apart. They lay now with their forces in the
vicinity of Tarent where they saw the city's
most beautiful daughter, Rosalba Ningi and
fell in love with her. But they had visited her
at different times and had both won her
affection. They had neither disclosed their
names nor the fact that they were two people.
The two brothers, who were as dear to each
other as is usual in the north, wanted to come
to an agreement that Sullivan should spend
the nights with Rosalba while Vallivan should
spend his days with her and that they should
never meet all three. At the wedding
ceremony in the chancel of the great cathedral
where the candles burn continuously casting
huge shadows round about, Sullivan was
present during the first half of the ceremony,
whereafter he claimed suddenly to be feeling
faint, asked permission to leave for a moment
and disappeared behind a large pillar in the
church. Vallivan then came forward to the
bride and the archbishop completed the
ceremony. They then lived contentedly for
more than a year in the agreed fashion,

buro för stor rädsla för norrmännen, för att upptäcka huru det var beskaffadt i deras läger eller hvilka männer der voro. Stundligen blef dock Rosalba de begge bröderne kårare; och slutligen utbröto de i den häftigaste svartsjuka emot hvarandre. Det hände så en dag, att de råkades med dragna svärd; men innan de gingo till kamp, beslöto de att begge på en gång först besöka Rosalba, yppa allt för henne, säga henne sina namn, och bedja henne välja dem emellan, hvilkendera hon villa ega och ålska.

Det gjorde de. Men när Rosalba fick se framför sig tvenne män, der hon allenast trott vara en, fattades hon af en hastig förskräckelse; och häpnaden gick ej blott genom hennes bröst, utan grep hennes förstånd. Efter tårarne utbröt hon i ett vildt skratt; och derpå började hon dansa den dans, som här efter staden bär namn af Tarantellan, hvilken ej slutas förr än den sjuka stupar. Detta var dock den ursprungliga tarantellan; icke den, som sedan uppkom i landet genom en spindelns stygn.

Hon dansade i salen, dit de begge bröderna kommit, för att af henne få svar, hvilkendera af dem hon ville ålska. Hon sjöng sjelf till sin dans dessa ord, under det hennes steg än voro långsamma, än hastigare.

29/2 b. Sullivan, o Sullivan! Jag älskar dig, jag älskar dig, jag älskar dig.
Du är far åt mitt barn, mitt lilla barn, mitt lilla

Rosalba remaining unaware, isolated as she was in the palace of her dead parents, for her servants, like all the clerks in the town, were so frightened of the Norsemen that they did not dare to investigate their camp or enquire as to what men were there. In due course Rosalba became increasingly dear to the two brothers and they became desperately jealous of each other. One day they confronted one another with drawn swords. But before they fought, they determined to visit Rosalba both at once, to disclose everything to her, to tell her their names and to ask her to choose between them.

They did this. But when Rosalba saw before her two men whom she had formerly believed to be one, she was gripped by a sudden terror. And not only did the shock pierce her breast but it attacked her reason. After the tears she started to laugh wildly. And thereupon she started to dance the dance which has ever since borne the name of the town of Tarantella, a dance which is not ended until the possessed person falls dead. This was the first tarantella; not the one that later grew up in the country through a spider's bite.

She danced in the hall where she had received the two brothers who wanted to know which of them she would choose. And she sang these words to the dance as her steps now slowed, now quickened.

29/2 b. Sullivan, O Sullivan! I love you, I love you, I love you.
You are father to my child, my little child, my

barn, o Sullivan!

Vallivan, o Vallivan jag älskar dig!

jag älskar dig, du far åt mitt barn, mitt sköna
barn, mitt sköna barn, o Vallivan!

Nu skall jag dansa, dansa till döden:
facklor och dolkar giv mig i händer.

Nu Vallivan, så farväl! — Sullivan, o farväl!
Kyss mitt barn, som jag aldrig får se!

Jag blott dansa får.

29/3 c. När hon slutligen nedföll död och tarantellan var förbi, steg Sullivan fram och sade: "Min bror! låt oss ännu en gång sämjas, så att jag får ligga i grafven vid Rosalba Ningis sida; men du tager vår spåda ros, vårt lilla barn, och reser hem till norden, der du uppföder henne såsom ditt barn allenast." Derpå störtade han sig på sin svärdsudd; men Vallivan begrof Rosalba jemte Sullivan. Så tog han sin lilla flicka, för över hafven åter till Sverige, och bodde der med sitt barn, det han kallade Astrid. Om Vallivan äro sedan många sagor och sånger; men Astrid vardt ännu skönare än sin moder.

㉞ Songe XLIX. Jem

30/1 a. Vandringssången

Dristar du följa de flyende Asuras på en mörk
väg?

till ett mörkt land? —

Önskar du gå på den slagnas stråt?

Gråta hans gråt? sucka hans suckar? drömma
hans drömmar? —

Vägar du följa de flyende Asuras?

little child, O Sullivan!

Vallivan, O Vallivan, O Vallivan, I love you!

I love you! You father to my child, my lovely
child, my lovely child, O Vallivan!

Now I shall dance, dance to death:
hand me now torches and daggers.

Now Vallivan, now farewell! Sullivan, farewell!
Kiss my child, that I shall never see!

I can but dance.

29/3 c. When, finally, she fell down dead and the tarantella was over, Sullivan stepped forward and said: 'My brother, let us agree with each other again so that I may lie in the grave beside Rosalba Ningi, but you take our tender rose, our little child and travel home to the north, where you will raise her as your own child.' Thereupon he threw himself on the point of his sword. And Vallivan buried Rosalba beside Sullivan. Then he took his little daughter and crossed the sea back to Sweden and he lived there with his daughter whom he called Astrid. And there are many stories and songs about Vallivan. But Astrid grew even more beautiful than her mother.

㉞ Songe 49. Jem

30/1 a. Wanderer's Song

Dare you follow the fleeing Asuras on a dark
road?

To a dark land? —

Do you wish to take the beaten man's way?

To weep his tears? Sigh his sighs?

Dream his dreams? —

Dare you follow the fleeing Asuras?

Vägen är lång: svår vår gång. —
Vi skola vandra till ett land i norden.
Der är tyst, der är frid.
Dit som Nordstjernan kallar oss och bjuder;
lyser vår hand, ger oss land.

**30/2 b. Festlig dans kring Nordstjernans
grafkulle, under unison sång i chorus af
hela folket**

Här står grafven, stjernan är fallen.
Stjernan ligger död.
Jem! Jem, dansa!
Dansa skall Jem, Jem: sjunga skall Jem,
Jem: dansa med näckros herrligt kring
grafven,
Nordstjernans kulle.
Gråta skall Jem; Jem har intet land.
Stjernan ligger död här i sand.

31 Om så det skulle hända

Om så det skulle hända,
att ingen talar till mig alls;
vart skall jag då mig vända, vafalls?
Jag då skall tala till — mig — själv,
och jag skall sjunga för — mig — själv,
och jag skall dansa med — mig — själv en vals.

32 Songe L. Werldens slut

Låt all sorgen fara,
Tag till fiol och stråka:
Hej sa'n, hopp sa'n, kör sa'n,
Så skall det gå. —
Lemna all verldens snara,
Låt alla tokar bråka;

The road is long, our journey hard.
We should wander to a land in the north.
There is calm, there is peace.
Thither the North Star calls us and offers,
lights our hand, gives us land.

**30/2 b. Festive Dance Round the North
Star's Burial Mound, Accompanied by
Unison Song in Chorus by All the People**

Here is the grave, the star has fallen.
The star is dead.
Jem! Jem, dance!
Jem shall dance, Jem. Jem shall sing.
Jem. Dance with the water-lily, finely round
the grave,
the North Star's mound.
Jem shall weep. Jem has no country.
The star lies dead, here in the sand.

31 If it Should Be

If it should be
that no-one to me speaks
whither shall I seek, pardon?
Yes, then I shall talk to me, myself,
and I shall sing to me, myself
and I shall dance with me, myself, a waltz.

32 Songe XL. The End of the World

Let all cares away.
Take your bow and fiddle:
let them dance so.
So shall it go.
Leave the world's snares.
Let the madmen complain.

Kom sa'n nu sa'n, hör sa'n,

Så skall det gå.

Fjärilen lyfter vingen

Flickan öppnar ringen:

Qvickt er begge svingen,

Dansen som ännu ingen!

Lätt och hurtigt springen:

Så skall det gå.

Låt all sorgen åka

Bort på fiol och stråka:

Hej sa'n, hopp sa'n, kör sa'n —

Så skall det gå.

Låt hela narri't bråka,

Låt alla tokar tråka:

Kom sa'n nu sa'n, hör sa'n

Så skall det gå.

Hemma mor hon gråter,

far han illa låter,

bror är sur och våter,

syster suckar åter —

men hon ler också.

Glöm all sorg så dyster,

o du min far och moder!

Hjelp det fins för allt i verlden ändå. —

Aftorka tåren, syster!

le, o min gode broder:

tröst det fins för alla världens plågor,

alla andens grymma qval också.

Let them dance;

so shall it go.

The butterfly flaps its wing,

And the maiden opens the ring.

Quickly swing together,

dance like queen and king.

Lightly, brightly, swing.

So shall it go.

Let your sorrows blow.

Away with fiddle and bow.

Let them dance;

so shall it go.

Let all the fools complain.

Let the idiots strain.

Let them dance.

So shall it go.

Mother cries at home.

Father is in gloam,

brother is distressed,

sister still addressed

but she smiles also.

Forget all cares so sorrowful,

O you my father and mother!

There is help for all in the world still.

Dry your tears, sister!

smile, my good brother;

Here is comfort from all earth's torments,

all the spirit's grim agony too.

Recording data: 1974-10-02,11 at Tyresö Church; 1974-10-07 at Musikmuseet,
Stockholm; 1974-10-09 at Ingvar Kjellson's home, Sweden

Recording engineer: Robert von Bahr

2 Sennheiser MKH 105 microphones; Revox A-77 tape recorder (15 i.p.s.);
Scotch 206 tape

Project co-ordinator: Solveig Faringer

Producers: Solveig Faringer and Robert von Bahr

Tape editing: Robert von Bahr

CD transfer: Siegbert Ernst

Cover picture: Lena Strååt

English translations: William Jewson

Typesetting, lay-out: Kyllikki & Andrew Barnett, Compact Design Ltd.

BIS recordings can be ordered from our distributors worldwide.

If we have no representation in your country, please contact:

BIS Records AB, Stationsvägen 20, SE-184 50 Åkersberga, Sweden

Tel.: +46 8 544 102 30 Fax: +46 8 544 102 40

info@bis.se www.bis.se

© 1974 & © 1993, Grammofon AB BIS, Djursholm

Solveig Faringer

Ingvar Kjellson

Kerstin Åberg

